

Imatran hankkeessa halutaan saada ikäihmiset ja kuntavaaliehdokkaat kohtaamaan toisensa turvallisesti etänä. Kuvassa projektikoordinaattori Sari Toivonen.

Kirjastot ryhtyivät kehittämään keinoja kansanvallan vahvistamiseksi – myös Imatran kirjasto mukana

Tiedote **21.1.2021 17:20**

Kirjastoista kansanvallan foorumeita -hankkeessa erikokoiset kirjastot eri puolilla Suomea kehittävät konsepteja, joiden avulla kirjastot voisivat toimia osallistumisen, kohtaamisten ja turvallisen keskustelun alustoina. Imatralla kirjastot järjestävät virtuaalisia ikäihmisten kuntavaaliareenoita.

Kuudessa kirjastossa eri puolilla Suomea on alkanut Sitran käynnistämä hankekokonaisuus, jonka tavoitteena on kehittää ja laajentaa kirjastojen tekemää demokratiatyötä. Kirjastoista kansanvallan foorumeita -hankekokonaisuudessa suunnitellaan ja testataan konsepteja, joilla kirjastoista kehitetään keskustelemaan demokratian virtuaalisia ja fyysisiä kohtaamispaikkoja, osallisuuden edistäjiä ja kohtaamisten mahdollistajia. Mukana ovat Imatran, Inarin, Mäntyharjun, Oulun, Pietarsaaren ja Turun kirjastot. Sitra on hankekokonaisuuden käynnistäjä, koordinoija ja rahoittaja.

– Kirjastoilla on tärkeä rooli erilaisista lähtökohdista tulevien kuntalaisten opastajana ja auttajana. Viimeisen vuoden aikana tapahtunut digiharppaus on saatava myös ikäihmisten ulottuville, Imatran kaupunginkirjaston projektikoordinaattori **Sari Toivonen** sanoo.

Turvallisen ja rakentavan yhteiskunnallisen keskustelun merkitykseen on viime aikoina kiinnitetty entistä enemmän huomiota yleisen keskusteluilmapiirin koventuessa. Yksi esimerkki tästä on Ylen ja Erätauko-säätiön marraskuussa lanseeraama

viisivuotinen Hyvin sanottu – Bra sagt -kampanja, jossa myös Sitra on mukana kumppanina.

Kokeilukonsepteissa ollaan isojen ja pienien aiheiden äärellä

Kokeilujen tavoitteena on testata erilaisia vuorovaikutuksen muotoja ja parantaa kansalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Kokeiluissa etsitään toimivia kohtaamisen muotoja ja luonnostellaan saatujen kokemusten pohjalta toimintamalleja, joilla kirjastoista voidaan kehittää kansanvallan foorumeita monilla eri tavoilla. Kaikkien konseptien on tarkoitus olla otettavissa käyttöön valtakunnallisesti.

Imatralla kohderyhmänä ovat ikäihmiset, joiden osallistumiskynnystä kirjaston virtuaalisiin kuntavaalilaisuuksiin, Kuntavaaliareenoihin, madalletaan digituen avulla. Hankkeessa järjestetään kaksi keskustelupaneelia ennen huhtikuun kuntavaaleja ja yksi niiden jälkeen. Tilaisuuksissa kuntavaaliedokkaille esitettävät kysymykset tulevat senioreilta itseltään. Kokeilusta kerrotaan tarkemmin viikolla 5. Hankkeen kotisivu aukeaa osoitteeseen [Imatra.fi/kuntavaaliareena](https://imatra.fi/kuntavaaliareena).

Turussa toiminnan muotoina ovat muiden muassa taiteen menetelmiä hyödyntävät työpajat ja kokeilun jalkautuminen paikkoihin, joissa politiikan etäiseksi kokevat ihmiset ovat ennestään. Pietarsaassa puolestaan pyritään herättämään ihmiset havaitsemaan, että sekä pieniin että isoihin asioihin voi vaikuttaa ja etsitään keinoja tuoda EU-aiheet lähemmäs ihmisiä. Oulussa suunnitelmissa ovat EU-teemaiset "Globaalista Lokaaliin" -verkkokeskustelut sekä kirjastossa pidettävät "Kansanvallan kahvit" ja Nyt saa sanoa! -keskustelutilaisuudet. Mäntyharjulla taas kehitetään erityisesti pienten kuntien kirjastoihin soveltuvaa, etäyhteyksiin perustuvaa konseptia nuorten ja poliitikkojen kohtaamiseen. Mäntyharju kokeileekin jo nyt pilottivaiheessa konseptin skaalaamista Pieksämäen kirjastoon. Inarissa kokeillaan Tutustu ja vaikuta! -pisteitä kuntalaisille oman arkensa parantamiseksi.

Kokeilu arvioidaan ulkopuolisen arvioitsijan toimesta. Kokeilujen aikana toimintamallille etsitään jatkuva rahoitus ja sitä kehitetään kokemusten pohjalta. Kirjastot kansanvallan foorumeina -kokeilua on valmisteltu laajassa yhteistyössä, jossa mukana ovat olleet muun muassa eduskunnan puhemiesneuvosto, eduskunnan kirjasto, Yleisten kirjastojen neuvosto, Suomen kirjastoseura, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, ulkoministeriö, Euroopan komission Suomen edustusto, Nuorisovaltuustoliitto, Kuntaliitto sekä Sitra.

Lisätiedot:

Projektikoordinaattori Sari Toivonen
p. 020 617 6607
sari.toivonen@imatra.fi

Kirjastoasiantuntija **Ari Sareslahti**
p. 020 617 6603

ari.sareslahti@imatra.fi

Mistä on kyse? Kirjastoista kansanvallan foorumeita -hankekokonaisuuden taustaa

2020-luvulla yhteiskunnallinen polarisaatio näyttää syvenevän eri puolilla maailmaa, eikä kansanvaltaisuus ole enää yhtä laajasti jaettu itseisarvo kuin vielä jokin aika sitten. Eri maissa on viime vuosina nähty lukuisia esimerkkejä siitä, kuinka äänettömiksi ja osattomiksi itsensä kokeneet ihmiset ovat nousseet barrikadeille. [Myös Suomessa osallisuus ja kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen tavat ovat murroksessa.](#)

Suomen kaltaiselle pienelle maalle kansalaisten luottamus toisiinsa ja yhteiskunnan instituutioihin on edelleen ja tulevaisuudessa ensiarvoisen tärkeä voimavara. Tämä edellyttää sitä, että kaikilla on mahdollisuus saada luotettavaa tietoa omaan elämäänsä vaikuttavista päätöksistä sekä tulla myös kuulluksi itseään koskevissa asioissa. Tämän vuoksi yhteiskunnallisen keskustelun edellytyksiä tulee vahvistaa.